

Itä-Suomen hallinto-oikeuden päätös 10.6.2025 ja Reijola-Niittylahti -alueen kouluverkko

KH 23.06.2025 § 269

406/12.00.01.02/2024

Kaupunginvaltuusto käsitteli 17.6.2024 (§ 48) kaupungin sopeutusohjelmaan liittyvää kouluverkkoselvitystä ja lakkautettavia kouluja. Valtuuston kokouksessa tehtiin kaupunginhallituksen valtuustolle tekemään päätösesitykseen kannatettu muutosehdotus aiemmin päätetyn Reijolan koulun rakentamiskaikan sijoittumisen muuttamisesta Niittylahden koulun paikalle. Äänestyksen tuloksena valtuuston päätöksessä 17.6.2024 § 48 koulun sijoituspaikka muutettiin Reijolasta Niittylahteen. Samassa päätöskokonaisuudessa Niittylahden koulu päätettiin lakkauttaa 2027.

Reijolan uuden koulun paikan muuttuminen Niittylahteen jätti Reijolan vanhan koulun tulevaisuuden epäselväksi. Reijolan koulu ei ollut osana kouluverkkoselvityksen vaikuttamisarvio- ja kuulemisprosessia, koska viranhaltijaesityksissä prosessin aikana Reijolan koulua ei missään vaiheessa esitetty lakkautettavaksi ja uuden koulun rakentamiseksi vanhan koulun sijalle Reijolaan oli lainvoimainen päätös (KV 28.8.2023 § 86).

Kaupunginhallitus käsitteli kokouksessaan 20.6.2024 (§ 244) kaupunginvaltuuston 17.6.2024 kokouksen päätösten täytäntöönpanoa. Koska valtuuston kouluverkkopäätös (KV 17.6.2024 § 48) ei ollut yksiselitteinen, päätti kaupunginhallitus ilmoittaa kasvatus- ja koulutuslautakunnalle, että käynnistetään Reijola-Niittylahti – alueen kouluverkkotarkastelu. Samassa yhteydessä päätettiin tarkastella alueen varhaiskasvatuspalvelut, koska Reijolan kouluun oli ollut suunnitelmissa yhdistää myös alueen varhaiskasvatuspalvelut.

Kasvatus- ja koulutuslautakunta päätti (KAKOLK 27.8.2024 § 59) käynnistää Reijola-Niittylahti –alueen kouluverkkotarkastelun. Samassa yhteydessä päätettiin selvittää alueen varhaiskasvatuspalvelut. Päätökseen tehtiin äänestyksen jälkeen lisäys; Selvityksen perusteella määritellään Niittylahden (Niittylahti-Reijolan) uuden koulun valmistumisen ja Reijolan koulun (mahdollisen) lakkauttamisen ajankohta.

Kaupunginvaltuuston päätöksestä KV 17.6.2024 § 48 tehtiin kunnallisvalitus hallinto-oikeuteen. Tehty valitus oli tiedossa kasvatus- ja koulutuslautakunnan kokouksessa 27.8.2024 ja tehdyn kunnallisvalituksen takia kouluverkkoselvitystyöstä ei aloitettu viranhaltijavalmisteluja ennen hallinto-oikeuden päätöstä.

Itä-Suomen hallinto-oikeus kumosi (HaO 10.6.2025 päätös nro 1303/2025) Joensuun kaupunginvaltuuston päätöksen 17.6.2024 § 48 siltä osin kuin siinä on päätetty, että Reijolaan suunnitellun koulun paikka muutetaan nykyisen Niittylahden koulun paikalle. Perusteena kumoamiselle oli se, että Reijolaan suunnitellun uuden koulun paikan muuttamisen osalta asian vireilläolosta ei ollut tiedotettu eikä osallisille varattu osallistumis- ja vaikuttamismahdollisuuksia hallintolain 41 §:ssä tarkoitetulla tavalla. Muita valituksessa esitettyjä asiakohtia hallinto-oikeus ei tutkinut.

Hallinto-oikeuden päätös edellyttää, että kaupunginhallituksen (KH 20.6.2024 § 244) ja kasvatus- ja koulutuslautakunnan (KAKOLK 27.8.2024 § 59) päätökset päivitetään.

Reijola-Niittylahden alueen kouluverkosta on olemassa seuraavat lainvoimaiset päätökset: Reijolaan rakennetaan 3-sarjainen koulu (KV 28.8.2023 § 86), Niittylahdenrantaan ei rakenneta koulua ja Niittylahden koulu lakkautetaan 2027 (KV 17.6.2024 § 48).

Kaupungilla olisi oikeus hakea valituslupaa ja valittaa hallinto-oikeuden 10.6.2025 antamasta päätöksestä korkeimpaan hallinto-oikeuteen, mutta ottaen huomioon perusteet (vaikuttamismahdollisuuksien varaamisen laiminlyönti), joilla hallinto-oikeus on kumonnut kaupunginvaltuuston päätöksen Reijolan koulun paikan muuttamisen osalta, valituslupan saamisen ja mahdollisen valituksen menestymisen mahdollisuudet ovat hyvin vähäiset. Kun vielä valituksen heikon menestymismahdollisuuden lisäksi otetaan huomioon, että valitusprosessi viivästyttäisi asiaa entisestään arviolta noin vuodella, ei tästäkään syystä ole tarkoituksenmukaista lähteä valittamaan hallinto-oikeuden päätöksestä.

Koska asiakokonaisuus on osoittautunut monimutkaiseksi ja aiheuttanut laajaa epätietoisuutta, on syytä tehdä kouluverkkoselvitys ja saattaa se päätöksentekoon. Koska Reijola-Niittylahti – alueen kouluverkolla on vaikutuksia lähialueiden kouluihin, on tarkoituksenmukaista tehdä selvitys koskien Karhunmäen, Reijolan, Niittylahden ja Suhmuran kouluja. Samalla on syytä tarkastella alueen varhaiskasvatuspalvelut. Päätökset varhaiskasvatuspalveluiden osalta tehdään eri prosessissa.

Oheismateriaalina Itä-Suomen hallinto-oikeuden päätös 10.6.2025 ja se on luettavissa sähköisessä kokouksessa.

Valmistelija: sivistys- ja hyvinvointijohtaja ja kaupunginlakimies

Kaupunginjohtajan muutettu päätösehdotus:

Kaupunginhallitus päättää

tyytyä hallinto-oikeuden päätökseen 10.6.2025 ja

kehottaa kasvatus- ja koulutuslautakuntaa aloittamaan kouluverkkoselvityksen, joka koskee Karhunmäen, Reijolan, Niittylahden ja Suhmuran alueen kouluja. Tarkastelussa laaditaan kaikki koulupäätösten mukaiset selvitykset (mm. lapsivaikutukset, taloudelliset vaikutukset sekä vaikutukset henkilöstöön) niiltä osin, kuin jo tehtyjä selvityksiä ei voida hyödyntää tai niitä ei ole tehty. Alueen varhaiskasvatuspalvelut tarkastellaan samassa yhteydessä.

Päätös:

Hyväksyttiin yksimielisesti.